

Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir – Cynghorau Caerdydd, Bro Morgannwg a Phen-y-bont ar Ogwr. Sefydliadau Lletya Cŵn – Amodau Trwydded

1. Cyflwyniad

1.1 Oni bai y nodir yn wahanol, mae'r amodau hyn yn berthnasol i bob adeilad ac ardal y mae gan gŵn fynediad iddynt ac / neu sy'n cael eu defnyddio mewn perthynas â lletya cŵn.

** Mae'r defnydd o'r term 'cwb' yn cyfeirio at ardaloedd lle mae cwn yn cysgu ac yn ymarfer ynddynt **

2. Arddangos Trwydded

2.1 Rhaid i gopi o'r drwydded a'i hamodau gael ei harddangos i'r cyhoedd mewn safle amlwg ac addas yn y sefydliad lletya, arno neu yn yr ardal.

3. Cymeradwyaeth Awdurdod

3.1 Ni chaniateir i anifeiliaid ar wahân i gŵn gael llety yn y cyfleusterau trwyddedig heb ganiatâd ysgrifenedig yr awdurdod lleol.

4. Adeiladau

Rhaid cadw cŵn mewn llety sy'n briodol o ran adeilad, maint yr anheddau, dillad gwely, cyfleusterau ymarfer, tymheredd a gwres, goleuadau, awyru, glendid, a gwaredu gwastraff.

Cyffredinol

4.1 Rhaid i'r sefydliad bob amser gael ei gynllunio a'i weithredu yn unol â chynllun wedi'i gymeradwyo, a'i atodi i'r drwydded.

4.2 Ni ddylid gwneud unrhyw welliannau heb gymeradwyaeth yr awdurdod lleol. Cyn cynllunio unrhyw newidiadau, rhaid cyflwyno cynlluniau i swyddog trwyddedu'r awdurdod lleol a'u cymeradwyo ganddo.

- 4.3** Rhaid i bob arwyneb mewnol a ddefnyddir i adeiladu waliau, lloriau, parwydydd, drysau a fframiau drws fod yn hirbarhaus, llyfn, anhreiddiadwy a hawdd ei lanhau.
- 4.4** Lle mae pren wedi'i ddefnyddio wrth adeiladu, rhaid iddo fod yn llyfn, a'i drin i'w wneud yn anhreiddiadwy. Ni ddylid defnyddio pren yn yr adeiladwaith allanol - y waliau, y lloriau, parwydydd, fframiau'r drysau neu ddrysau yn ardal cybiau'r cwn. Ni ddylai unrhyw ran o'r adeiladwaith ymestyn allan mewn ffordd allai achosi anaf.
- 4.5** Rhaid i ddeunydd ffensio fod yn ddiogel a'i wirio a'i gynnal a'i gadw yn rheolaidd.
- 4.6** Rhaid inswleiddio ardaloedd cysgu'r cybiau fel nad ydynt yn rhy oer neu'n rhy gynnes.
- 4.7** Rhaid adeiladu mewn ffordd sy'n sicrhau diogelwch y ci bob amser.
- 4.8** Rhaid trin yr holl bren sydd yn yr awyr agored i'w atal rhag pydru e.e. wedi'u tanaleiddio. Dim ond nwyddau diwenwyn i anifeiliaid a ddylid eu defnyddio.
- 4.9** Dylai pob ymarfer 'oddi ar y tennyn' gael ei gytuno ymlaen llaw gyda'r perchennog ac mae rhaid i berimedr yr ardal fod o leiaf 8 troedfedd o uchder a chael perimedr sicr pellach ar gyfer y sefydliad.
- 4.10** Drwy gydol eu harhosiad, mae rhaid i bob ci gael coler torri'n rhydd addas, neu dag gydag enw'r sefydliad a'r rhif ffôn arno.
- 4.11** Rhaid rhoi gwybod i'r Awdurdod Lleol ar unwaith am unrhyw farwolaethau, anafiadau difrifol, achosion o glefydau neu gŵn sydd wedi dianc.

Waliau a Pharwydydd

- 4.12** Rhaid i waliau y mae cŵn yn dod i gyffwrdd â nhw fod o ddeunyddiau llyfn ac anhreiddiadwy, a bodd modd i'w golchi'n hawdd. Lle mae'r waliau wedi'u gwneud o goncrid, briciau neu flociau adeiladu, rhaid eu selio i'w gwneud yn llyfn ac anhreiddiadwy, a'i hail-selio os oes angen. Rhaid i

unrhyw bren sy'n cael ei ddefnyddio gael ei orchuddio a'i warchod gan ddeunydd anhreiddiadwy. Nid yw paentio / trin pren yn dderbyniol.

Nid yw pren yn addas ar gyfer adeiladau newydd.

- 4.13** Dylid rhoi cilfwâu rhwng adrannau fertigol a llorweddol. Os yw hynny'n anymarferol mewn safleoedd sy'n bodoli eisoes, dylid selio pob uniad.
- 4.14** Rhaid i bob wal bared rhwng cybiau fod o adeiladwaith cryf i uchder o 1.2m (4 troedfedd) o leiaf.
- 4.15** Mewn adeiladau newydd, rhaid i rannau isaf y parwydydd rhwng ardaloedd ymarfer/rhedeg fod o wneuthuriad solet.

Lloriau

- 4.16** Dylai lloriau pob adeilad, ardaloedd ymarfer unigol a chybiau fod o ddeunyddiau llyfn, anhreiddiadwy, y gellir eu golchi a'u diheintio'n hawdd, ac mewn cybiau newydd dylent ymgorffori croen atal lleithder.
- 4.17** Dylai lloriau'r cybiau a'r ardaloedd ymarfer unigol gael eu hadeiladu a'u cynnal a'u cadw yn y fath gyflwr fel eu bod yn atal pyllau rhag cronni.
- 4.18** Mewn adeiladau newydd, dylai'r lloriau gael eu gosod yn gwyro o leiaf 1 mewn 80, yn arwain at sianel ddraenio fas, neu sianel ddraenio ddofn wedi'i gorchuddio i bob pwrpas.
- 4.19** Dylid draenio ardaloedd ymarfer cymunedol yn addas.

Nenfydau

- 4.20** Dylid medru golchi a diheintio nenfydau'n hawdd.

Drysau

- 4.21** Dylai drysau'r cybiau fod yn ddigon cryf i wrthsefyll cael eu taro a'u crafu, a dylid bod modd eu cloi'n ddiogel.

- 4.22** Pan ddefnyddir bariau a fframiau metel, dylent fod o led addas (tua 10-14), yn ddigonol i wahardd cŵn rhag dianc, neu gael eu caethiwo. Lle mae'r ymylon yn fetel, ni ddylai fod perygl o achosi anaf i'r ci.
- 4.23** Dylid creu agoriadau i ddrysau fel na rwystrir dwr/gwastraff rhag gadael, na chasglu gan fod y mynediad yn anhygyrch.

Ffenestri

- 4.24** Dylai pob ffenestr sy'n achosi perygl fod yn amhosib dianc ohoni ar bob adeg.
- 4.25** Rhaid bod ffenestri y gellir eu hagog i gefnogi awyru da.

Draeniau

- 4.26** Rhaid i'r sefydliad fod wedi'i gysylltu â'r brif system ddraeniau, neu system waredu carthffosiaeth leol gymeradwy.

Goleuadau

- 4.27** Pan mae'n olau yn ystod y dydd, rhaid darparu golau yn yr ardaloedd ymarfer a chysgu fel bod pob rhan yn gwbl weladwy i'r cŵn. Lle mae'n ymarferol, golau naturiol ddylai hyn fod.
- 4.28** Rhaid darparu golau ychwanegol digonol drwy'r sefydliad i gyd.

Awyru

- 4.29** Dylid awyru'r holl ardaloedd mewnol heb achosi gormod o ddrafftiau lleol yn yr ardaloedd cysgu a gorffwys.

Cynhaliaeth

4.30 Dylid cynnal a chadw ac atgyweirio'r holl sefydliad yn rheolaidd.

5. Nifer yr Anifeiliaid

Nifer y cŵn a ganiateir

- 5.1** Mwyafswm y cŵn y gellir eu cadw ar unrhyw un adeg yw (**I'W BENDERFYNU GAN YR AWDURDOD LLEOL**). Bydd y nifer a ganiateir yn cael ei arddangos yn glir ar y drwydded.
- 5.2** Dylai pob ci gael cw b ar wahân, ac eithrio cŵn o'r un cartref sy'n gallu rhannu cw b o faint digonol, gyda chaniatâd ysgrifenedig perchennog y ci.
- 5.3** Gellir darparu cybiau dros dro, i gadw cŵn am ddim mwy na 24 awr. Rhaid i gybiau dros dro, os cânt eu darparu, gydymffurfio â'r amodau ar gyfer y prif gybiau. Rhaid i gybiau dros dro fod o leiaf 2.3 metr sgwâr (25 troedfedd sgwâr).
- 5.4** Ni chaniateir i anifeiliaid ar wahân i gŵn gael llety yn y cyfleusterau trwyddedig heb ganiatâd ysgrifenedig yr awdurdod lleol.
- 5.5** Lle rhoddir anifeiliaid eraill i gael eu lletya o fewn y cyfleusterau trwyddedig rhaid eu cadw mewn ardal ar wahân i'r cybiau cŵn a rhaid gwneud pob darpar gleient yn ymwybodol gyda chytundeb wedi'i lofnodi.
- 5.6** Rhaid i unrhyw gŵn crwydr a dderbynnir gan y cybiau gael eu cadw mewn ardal ar wahân i'r cŵn sy'n lletya.

Maint y cw b, ei gynllun a'r cyfleusterau ymarfer.

- 5.7** Ar gyfer cybiau newydd, dylai fod gan bob cw b ardal gysgu o 1.9 metr sgwâr (20 troedfedd sgwâr) o leiaf.
- 5.8** Rhaid darparu gwelyau cyffyrddus i'r cŵn y gellir eu golchi a'u diheintio yn hawdd ac yn ddigonol. Ni ddylid rhoi'r gwelyau lle mae drafftiau. Dylid cynnal a chadw deunydd y gwelyau i'w cadw'n lan, yn sych ac yn rhydd o barasitiaid. Argymhellir y dylai'r perchennog ddarparu eu gwelyau eu hunain, ond nid yw'n orfodol.

- 5.9** Mewn cybiau newydd, dylai fod gan bob cw b ardal ymarfer o 2.46 metr sgwâr (26 troedfedd sgwâr) (i gŵn sy'n 24 modfedd o uchder wrth eu hysgwydd) neu 36 troedfedd sgwâr i gŵn mwy, sydd ar wahân i'r ardal gysgu ac yn benodol i'r cw b hwnnw, i'r ci ei ddefnyddio'n rhydd ar unrhyw adeg ac eithrio yn y nos.
- 5.10** Rhaid i safleoedd trwyddedig cyfredol nad ydynt yn bodloni'r dimensiynau gofynnol ar gyfer ardaloedd ymarfer corff ddarparu cyfleusterau ymarfer corff amgen e.e. amseroedd cerdded wedi'u trefnu a/neu libart allanol – rhaid cynnal a llofnodi cofnodion ymarfer a rhaid sicrhau bod cofnodion o'r fath ar gael ar gais.
- 5.11** Rhaid i bob cw b fod yn 1.8m (6 troedfedd) o uchder o leiaf, i'w gwneud hi'n hawdd i'r staff fynd i mewn i'w lanhau.
- 5.12** Rhaid i'r cybiau a'r ardaloedd ymarfer agor allan i goridorau neu ardaloedd diogel fel na all y cŵn ddianc o'r safle.
- 5.13** Ni ddylid defnyddio'r ardaloedd ymarfer fel rhai i'r cwn gysgu ynddynt.

6. Ymarfer Corff

- 6.1** Dylid ymarfer y cŵn yn unol â dymuniadau'r perchennog. Os yw ci yn cael ei hebrwng o'r safle, rhaid iddo fod ar dennyn oni bai fod y perchennog wedi rhoi caniatâd ysgrifenedig i'r sefydliad i wneud fel arall.
- 6.2** Rhaid bod mynediad uniongyrchol i ardal addas yn yr awyr agored. Dim ond ar gyfer y cybiau y dylid defnyddio'r ardal hon, a dylid ei chadw'n lân bob amser.
- 6.3** Dylai ardal ymarfer y safle ac unrhyw ardal arall y gallai'r cwn gael mynediad iddi, fod yn hollol ddiogel, heb wrthrychau miniog peryglus, neu bethau'n ymestyn yn y fath fodd. Dylid medru cloi pob giât.
- 6.4** Dylai pob ci wisgo coler a thag adnabod yn ystod eu hamser yn lletya. Rhaid i'r tag ddangos enw, cyfeiriad a rhif ffôn y cybiau.
- 6.5** Rhaid rhoi gwybod i'r Awdurdod Trwyddedu os yw ci ar goll, erbyn y diwrnod gwaith nesaf.

7. Rheolaeth

Hyfforddiant

7.1 Dylid darparu polisi hyfforddi staff ysgrifenedig. Dylid medru dangos bod staff wedi'u hyfforddi mewn ffordd systematig.

8. Cybiau

8.1 Rhaid i gyfleusterau gwresogi fod ar gael yn y cw b a'u defnyddio yn ôl gofynion y ci unigol.

8.2 Ym mhob cw b mae rhaid bod rhyw ran o ardal y ci lle mae ganddo fynediad cyson at dymheredd o leiaf 10°C (50°F) a rhaid peidio bod yn fwy na 26°C (78°F).

8.3 Mae'n ofynnol cael thermomedrau digidol (sy'n dangos y darlleniad isaf ac uchaf) ym mhob uned a chofnodi tymheredd ddwywaith y dydd, ar amser oerach a phoethach i sicrhau bod y tymheredd a ddymunir yn cael eu bodloni. Rhaid cymryd camau ar unwaith i unioni unrhyw rai nad ydynt yn cydymffurfio.

Glendid

8.4 Dylid cadw pob cw b, coridor, ardal gyffredin, cegin ac ati yn lân ac yn rhydd o faw a llwch sy'n casglu. Dylid eu cadw yn y fath fodd fel bod modd rheoli clefydau a chadw cŵn yn gysurus.

8.5 Dylid golchi pob cw b sydd â chi ynddo, bob dydd. Dylid symud yr holl garthion a deunydd solet o bob ardal a ddefnyddir gan gŵn o leiaf ddwywaith y dydd ac yn fwy aml os oes angen.

8.6 Dylid cadw'r ardaloedd lle mae gwelyau yn lân ac yn sych bob amser.

8.7 Rhaid i bob cw b gael ei lanhau'n drwyadl, ei ddiheintio a'i sychu ar ôl i gi ei adael. Rhaid glanhau a diheintio pob gwely a deunyddiau eraill yr adeg honno.

8.8 Rhaid i'r diheintydd gael ei gymeradwyo gan DEFRA a rhaid iddo fod yn addas ac yn benodol i'r clefydau sy'n ymwneud â chŵn a'u cytuno gan y swyddog awdurdod lleol.

8.9 Dylid darparu cyfleusterau i dderbyn, storio a gwaredu ar yr holl wastraff yn briodol. Dylid gwahanu gwastraff clinigol sy'n deillio o drin cwn gyda chlefydau heintus, yn ofalus. Dylid cael gwared â gwastraff o'r fath yn derfynol, drwy ei losgi. Dylai cofnodion manwl o'r broses losgi fod ar gael ar gais.

8.10 Dylid cymryd camau i leihau'r peryglon sy'n codi o lygod mawr, pryfed a phlâu eraill o fewn y sefydliad.

9. Cyflenwadau Bwyd a Dŵr

9.1 Dylai pob ci gael ei fwydo'n ddigonol gyda bwyd addas. Dylai dwr glân fod ar gael bob amser a'i newid yn ddyddiol o leiaf, neu'n fwy aml os oes angen.

9.2 Dylid gallu golchi cynhwysion bwyta ac yfed yn hawdd, a'u diheintio i rwystro croes-heintio. Dylid eu cadw mewn cyflwr glân.

9.3 Rhaid golchi llestri bwyta ar ôl pob pryd bwyd.

9.4 Rhaid golchi llestri yfed o leiaf unwaith y dydd.

Cyfleusterau Cegin

9.5 Rhaid darparu cyfleusterau unigryw, wedi'u hadeiladu a'u cynnal a'u cadw yn lân, a rhaid osgoi unrhyw bosibilrwydd o halogi bwyd.

9.6 Rhaid darparu oergelloedd lle mae cig amrwd a chig wedi'i goginio yn cael ei gadw, a rhaid osgoi unrhyw bosibilrwydd o halogi bwyd.

9.7 Rhaid darparu sinc gyda dwr oer a chynnes i olchi offer bwyd a llestri bwyta ac yfed. Rhaid darparu basn ymolchi dwylo ar wahân gyda dwr oer a chynnes ar gyfer defnydd staff.

9.8 Rhaid darparu cynhwysion ar gyfer storio bwyd, a dylent fod o'r fath wneuthuriad, a'u cadw mewn cyflwr cystal fel eu bod yn atal pryfed a phlâu eraill.

10. Rheoli Clefydau a Brechu.

10.1 Rhaid cymryd camau digonol i atal a rheoli clefydau heintus ac ymledol, a pharasitiaid rhag lleadaenu ymhlith y cŵn, y staff ac ymwelwyr.

10.2 Rhaid profi bod cŵn sy'n lletya neu sy'n byw yn y ganolfan â'r brechiadau cyfredol ar gyfer Clefyd y Cŵn, Hepatitis Heintus y Cŵn, (canine adenovirus), Leptospirosis (L.canicola ac L. icterohaemorrhagiae) a Pharfofeirws y Cŵn, peswch y cŵn ac unrhyw glefydau perthnasol eraill. Dylai'r cwrs o frechu fod wedi ei gwblhau o leiaf bedair wythnos cyn i'r ci letya yn y cw, neu yn unol â chyfarwyddiadau'r gwneuthurwr. Dylai'r cofnod fod y prawf hwn wedi'i ddarparu, gael ei gadw ar y safle drwy gydol yr amser y mae'r ci yn lletya.

Dim ond ar gyfer cŵn sydd wedi cael adwaith gwael i'r brechiadau atgyfnerthu blynyddol y bydd profion TITRE yn cael eu derbyn. Mae hyn yn lle'r brechlyn DHP yn unig ac yn dibynnu ar gytundeb gan yr Awdurdod Lleol cyn i unrhyw gi gael ei letya. Bydd dal angen y brechlyn Leptospirosis a'r brechlyn Peswch Cŵn. Yn ogystal, bydd yr Awdurdod Lleol angen prawf gan filfeddyg o ganlyniadau profi'r Titre o fewn uchafswm o 12 mis cyn y cyfnod preswyllo.

10.3 Rhaid gofyn am prawf o reoli parasitiaid a'i gofnodi.

10.4 Dylid cael cyngor gan filfeddyg os oes arwyddion o glefyd, anaf neu salwch. Os oes ci yn sâl neu wedi ei anafu, dylid dilyn cyfarwyddiadau milfeddyg ar sut i'w drin, yn llym.

Ynysu

10.5 Rhaid darparu cyfleusterau ynysu ar gyfer o leiaf 25% o gyfanswm y cybiau preswyl.

10.6 Mewn cyfleusterau sy'n bodoli eisoes, dylai'r cyfleusterau ynysu gydymffurfio â'r gofynion lletya eraill, ond rhaid iddynt fod ar wahân ac wedi'u hynysu oddi wrth y prif gybiau. Rhaid iddynt fod yn 5 metr (15 troedfedd) o leiaf. (Gweler rheoli tymheredd hefyd).

10.7 Dylid darparu cyfleusterau digonol i atal clefydau heintus rhag lledaenu rhwng y cybiau ynysu a'r cybiau eraill.

10.8 Dylid golchi dwylo ar ôl gadael y cyfleusterau ynysu, cyn ymweld â'r cybiau eraill, neu gyffwrdd anifeiliaid eraill.

11. Cofrestru

11.1 Dylid cadw cofrestr o bob ci sy'n lletya. Dylai'r wybodaeth sy'n cael ei chadw gynnwys y canlynol:-

- Dyddiad cyrraedd
- Enw'r ci, unrhyw system adnabod fel rhif microsglodyn neu datw
- Disgrifiad, brîd, oedran a rhyw'r ci
- Enw, cyfeiriad a rhif ffôn y perchennog neu geidwad. Enw, cyfeiriad a rhif ffôn y cyswllt yn ystod y cyfnod lletya
- Enw, cyfeiriad a rhif ffôn milfeddyg y ci
- Dyddiad disgwyl gadael a dyddiad gadael
- Gofynion iechyd, lles a maeth (gan gynnwys cofnod brechu)

11.2 Rhaid cadw'r gofrestr am leiafswm o 24 mis, a'i bod ar gael yn y fath fodd fel bod swyddog awdurdodedig yn gallu cael gafael ar y wybodaeth yn hawdd.

11.3 Os yw'r cofnodion ar gyfrifiadur, rhaid cadw copi wrth gefn. Rhaid i'r gofrestr fod ar gael i aelodau allweddol o staff y sefydliad ar bob adeg.

12. Adnabod Cybiau

12.1 Rhaid cofnodi pob cw (e.e. eu rhifo) yn glir, a bod system yn ei lle sy'n sicrhau bod gwybodaeth berthnasol am y ci yn y cw hwnnw ar gael yn hawdd. Mae hyn yn cynnwys cybiau ynysu.

13. Goruchwyliaeth

- 13.1** Rhaid i berson addas a phriodol fod ar gael bob amser i oruchwylio a delio ag argyfyngau pan fydd cŵn yn lletya ar y safle.
- 13.2** Ni ddylid fyth adael plant dan 16 oed yn gyfrifol am y cŵn ar unrhyw adeg.
- 13.3** Dylid ymweld â'r cŵn yn rheolaidd fel bo'r gofyn o ran eu hiechyd, eu diogelwch a'u lles.
- 13.4** Dylid cadw casgliad addas o benrhwymau o feintiau gwahanol, a dyfais dal cwn addas ar y safle.
- 13.5** Rhaid cadw blwch cymorth cyntaf llawn sy'n addas i'w ddefnyddio ar gŵn ar y safle, lle mae'n hawdd cael gafael arno.

14. Rhagofalon Tân

- 14.1** Rhaid cymryd camau priodol i warchod y cŵn rhag ofn bod tân neu argyfyngau eraill.
- 14.2** Rhaid llunio cynllun gadael adeilad mewn argyfwng priodol a gweithdrefn i rybuddio am dân, a rhoi copi ohono ar y safle. Rhaid i hyn gynnwys cyfarwyddiadau ynglŷn â lle y dylid symud cŵn yn achos tân neu argyfwng arall.
- 14.3** Rhaid darparu offer ymladd tân yn unol â chynghor a roddwyd gan y Swyddog Atal Tân, rhaid cynnal yr offer hwn a'i adnewyddu yn unol â gofynion y gwneuthurwr neu ganllawiau'r Swyddog Tân. O leiaf, diffoddwr tân dyddiad cyfredol a synhwyrydd mwg ym mhob bloc o gybiau.
- 14.4** Rhaid cynnal a chadw offer a chyfarpar trydanol mewn cyflwr diogel. Rhaid rhoi dyfais torri cerrynt trydanol ymhob bloc o gybiau. Rhaid cynnwys yr holl offer trydanol ar dystysgrif gosod trydanol neu gael brawf PAT at bob eitem trydanol.
- 14.5** Ni ddylid rhoi offer gwresogi mewn lleoliad, neu eu gosod mewn modd allai greu perygl o dân, neu berygl i gŵn.

14.6 Dylid cymryd camau i sicrhau nad oes gormod o wres yn cronni mewn un man, allai achosi tân.

14.7 Rhaid bod modd seinio larwm yn hawdd yn achos tân neu argyfwng arall.

Cyfoethogi

14.8 Rhaid i ddulliau cyfoethogi bywyd fod ar gael i bob ci. Gan gynnwys y rhai y mae'r perchennog yn adrodd nad ydynt yn 'chwarae'. Mae eu hymddygiad mewn amgylchedd cybiau'n dueddol o newid a gall gweithgareddau cyfoethogi leddfu straen a lleihau diflastod.

Gallai hyn fod ar ffurf tegantau, cyfarpar yn y maes ymarfer, radio sy'n cael ei adael ymlaen ac ati. Rhaid trafod hyn a chytuno ymlaen llaw yn ysgrifenedig gyda'r perchnogion cyn lletya.

Gallwch ofyn i berchnogion ddarparu eu tegantau eu hunain neu eu darparu fel sefydliad, ond rhaid glanhau pob eitem a'u diheintio rhwng cŵn gyda chynnyrch glanhau wedi'i gymeradwyo gan DEFRA.